

Թատր՝ Այէգօ Թատրիտարըգ մէ-
մուրիեթի իճապընճա, չօգ վազըթ
եւտիւնտէ խայլի ազգէ ոյոլունմուշ
օլտուղու հայտէ, ազգէճէ ասլա-
սուի հարեթէթտէ պուլունմամըջ օլ-
տուղա նու, վէ պլնտպէրին Բէլա-
թինին 30 լիւրաթնա թամաէն պու-
ճինաեթի իրթիթեապ իթմիշ օլ-
մաթը՝ մուվաթըգը ազլու մասլա-
հաթ օլամսեաճաղընը, վէ անճադ
գարը՝ պիր թարափտան զանեթ
գըղպանճ օլուպ, վէ տիկէր թա-
րափտան քէնտիսիյէ եվլէնմէսինի
մուսիրըանէ թալէպ իթտիկինտէն,
Այէգօնուն՝ պու հայտէն օսանարադ,
ճինաեթի մալիմէեի իճրա իտէ-
թէ, մէրգուլմէտէն գուրթուլմաեթ
տիւլիւնմիշ օլմասը զանն օլունտու-
ղունու եազմըջ տրի:

ԹԻԻՃՃԱՐԻԵ

Բիեադամըղն պու հափթաթի
հալի, մուամէլաթը թիւճճարիեթէճէ
մուճիպի մէմուշիյէթ տէրէճէտէ
օլան կէչէն հափթաեա նիսպէթի
տաճա իյի իտի, Գուրադըգ սէպէ-
պիյէ վիլաեաթը Եաճանէնին պա-
ղըարընըն մաճուլու մուճիպի մէս-
նունիյէթ տէրէճէտէ օլմամաղլէ պէ-
րապէր, պու հափթա պուղտայ ֆի-
եաթը 10 20 բարա գատար թէտէն-
նի իյլէմիշ տրի:

Պու հափթա զարփընտա Սամսուն
վէ Սինօպտան 10 պին քիլէ սէրթ
պուղտայ կէլմիշ, վէ քեաթիյէն սա-
թըմըջ օլտուղունտան, էլտէ պու
ճինստէն մալ գալմամըջ, վէ ֆիեա-
թը տաթի թէտէննիեթ մէյեալ պու-
լունմուշ տուր: Եու մադ պուղտայ
մէվրուտաթը 35,000 քիլէ օլուպ,
հալպու քի պու նէվտէն սաթըլան
միգտար 30,000 քիլէտէն իպարէթ
օլտուղունտան, իշպու իթի միգտար
պէյնիտէքի ֆէրգ՝ մէվճուտու 15
պին քիլէեթ չըգարմըջ տըր: Պու
հափթա կիթըպ վէ աղիմա պուղ-
տաեթ կէլմէմիշ, վէ սաթըլ, էլտէ
պուլունան 20,000 քիլէեթ պալիշ օլ-

մուշ օլտուղունտան, բիեադամըղտա
պու ճինստէն հիշ մալ գալմամըջ
տըր: Պու հափթա զարփընտա Կ պին
քիլէ մըսըր պուղտայ կէլմիշ, վէ
կէչէն հափթա ֆիեաթըլա քեա-
թիյէն սաթըլմիշ օլտուղունտան, էլտէ
հիշ մալ գալմամըջ տըր:

Պունտան մաստա քիլէսի 10 ղըր:
30 բարա 11 ղըրուշտան 100,000 քիլէ
տաթի արբա էլտէն չըգարմըջ, վէ
պու նէվ մալաէն բիեադամտա տաթի
գալմամըջ տըր:

Ունա կէլինճէ, պու հափթա 6000
չուվալ կէլմիշ, վէ սաթըլ 3 պին
չուվալա անճադ րէսիտէ օլմուշ օլ-
տուղունտան, իւսթ թարափը՝ մէվ-
ճուտու 15,500 չուվալտան 18,500
չուվալա չըգմիշ տըր: Փասուլեա
բիեադամըղտա ֆէվգէլաեթ պիր
հալ կէօրիւլմէմիշ, վէ կէչէն հափ-
թա ֆիեաթըլա ալէլաեթ մուամէլէ
վուգու պուլմուշ տուր:

Նօհուտ բիեադամըղտա հիշ ալադ
ուիթա վուգու պուլմամըղնտան,
էլտէ պուլունան մալ կէչէն հափթա
միսիլու 1,200 չուվալտան իպարէթ
տրի: Էլտէ մալ օլմամասը, պալա
վէ սիսամ բիեադամըղտա տաթի
մուամէլէ կէօրիւլմէմէսինի ինթաճ
իյլէմիշ, վէ պիր գալ պտան պէրու
մէվճուտու օլմսեան, վէ տայիմա
թէճարին իտիմէթտէ պուլունան
քէթէն, քէնէվիթ վէ բամուգ թօ-
խումըլաթ իւս խալիադ բիեադամըղ-
տա տաթի ախղուլթա միւլաճէտէ ի-
տիլմէմիշ տրի:

Բիեադամըղտա հէր նէ գատար
200 չուվալ գուշ եէմի մէվճուտ
իսէ տէ, պու հափթա հիշ մուամէ-
լէ կէօրիւլմէմիշ տրի: Պաղընա իւ-
րաճաթ էվմաճըղա կէլինճէ, ֆի-
եաթը տայիմա թուլթուլ օլան ա-
ֆիօնտան պու սէնէ նէ գատար
մաճուլալ ալընաճաղընըն մուսիյէն
օլմամասը մուամէլաթա թէէսիթ
իյլէմէթտէ տրի: Պու հափթա զար-
փընտա գըլեթի 160-170 ղըրուշտան
6 սանտըգ Նալը իսան, վէ 170 ղը-
րուշտան 2 սանտըգ Գօնիա, 160
ղըրուշտան 3 սանտըգ Թալաշըլ, վէ

այնի ֆիեաթըլ 1 սանտըգ Սիլի-
հիսար, 158 ղըրուշտան 3 սանտըգ
Էնգարէ քի, ճէման 15 սանտըգ
մալ սաթըլմիշ տըր:

Պու հափթա զարփընտա Պէլա-
շարը, Բէնկըրը, Եօղլատ, Էսկի-շէ-
հիւ մալի օլարադ, 200 պալեա
գատար թիֆթիթ կէլմիշ, վէ գըլ-
եէսի 15 ղըրուշտան նրաֆը սաթըլ-
միշ տըր: Թիֆթիթ մուամէլաթը
տաճա զիեաթէ օլաճադ իսէ տէ,
միւլ թէլթիթ քէնտիլէլինէ իւզու-
մու օլան մալի թուլթուլ ֆիեաթը-
լա իլէ ալմիշ, վէ չիմտի պու ֆի-
եաթըլա իլէ սաթըլմադտա պու-
լունմուշ օլտուղունտան, մէվրու-
տաթ թէէնգիլ իյլէմիշ տրի:

Ճէհիթ սաթըլը Էթէլիճէ մուհիմ
իսի: Պու հափթա գըլեթի 6 ղըր:
տան 6 չուվալ պիրնիճի Նիկտէ վէ
5.87 պուլուգ ղըրուշտան 36 չուվալ
տաթի Գալսէթիեթ վէ 5.62 պուլուգ
ղըրուշտան 35 չուվալ Մարաշ վէ 5.
62 պուլուգ 5.75 ղըրուշտան 18
չուվալ Էվէրէթ, վէ 5 ղըրուշտան 24
չուվալ Չօրու մ քի, ճէման 119 չու-
վալ ճէհիթ սաթըլմիշ տըր:

Պու հափթա գըլեթի 17 ղըրուշ-
տան 9 չուվալ պէեաղ Նիկտէ վէ
12.75 ղըրուշտան 17 չուվալ Էվէրէթ
վէ 12 ղըրուշտան 2 չուվալ սարը
Գալսէթիեթ քի, ճէման 28 չուվալ
տաթի քիթթէ ֆիթուլթ օլունմուշ
տուր:

Իթէթ պէօճէլի եէթիթիլմէթլէ
իյլթիլալ իտիլէն Էթէլ մաճիլէթտէ
գօղա վէ իթէթ բիեադամըղ քիւլաթ
օլունմուշ իսէ տէ, մալ կէլմէմէթտէ
օլմսեանտան տօլաթը հէնուգ բիեա-
դամըղտա պու մալլէրին ախղու ի-
թաթնա մուպարթիթ օլունմամըջ,
վէ պու սէպէպաէն ֆիեաթըլա ի-
թիպարի պուլունմուշ տուր: Պու
հափթա զարփընտա եէնի մաճուլ-
տան օլարադ եալընը պիր պալեա
ֆիլթայիլ իթէլի վիլուտ իթմիշ, վէ
ճէման սաթըլմիշ իսէ տէ, ֆիեաթ
թէթարուլ իտէմէմիշ, վէ պուլունու
սուրէթի սաճիհէտէ թէթարուլու:
մուհիմ ախղու իթաեա վէ էլտէ

քիլ լիեթի մէվճուտա միլթէվա-
դըթ պուլունմուշ տուր:

Պիր դալ զէմանտան պէրու մուա-
մէլաթ միլաճէտէ իտիլմէեթն սարը
պալ մուլա իւլադաթնտա պու հափ-
թա էլտէ մալ օլմամասընտան տօ-
լաթը մուամէլէ կէօրիւլմէմիշ տրի:

Պու հափթա իզմիրտէ բալամուլթ
իւզէլինէ ֆէվգէլաեթ մուամէլաթ
կէօրիլ իլիշ, վէ պու տա բալամուլթ
աղաճարընա սարըգ օլան պիր պէօ-
ճէլին աղաճըն եաթըղլարընը եէ-
մէսի միւլապէսէսիլլէ հէնուգ թազէ
օլան բալամուլթարըն չէտիտ կիւ-
նէլին սըճաղընտան գալթուլարադ,
տիւլաթը խասար օլմասընա աթֆ օ-
լունմադտա պուլունմուշ տուր: Է-
կէթ պու խալէր՝ մուամէլաթ իլին
իճատ օլունմուշ պիր չէյ տէլիլ իսէ,
պաղը վիլաեաթը Եաճանէնին Էթի-
լէրինէ մաղարթաթ վէրմէթտէ օլան
գուրադըլգ, չէթիլկէ, տօլու վէ
պուլա պէնգէր աթէթլէրէ պու տա
գամմ օլունմադտա տըր:

Գանթարիեթ կէլինճէ, պու հափ-
թա զարփընտա թուլթուլ ֆիեաթը-
լէ 600 չուվալ գաճվէ սաթըլմիշ,
վէ բիեադամըղտա մէվճուտ մալ՝
մաճալը միւլթէլիֆէտէն կէլմիշ 2500
չուվալտան: իպարէթ պուլունմուշ
տուր:

Եէթէրէ կէլինճէ, պու հափթա
5000 չուվալ Թիլթէսթէ չէթէրի կէլ-
միշ, վէ պէհէր չուվալը իրաի օսմ:
100 ղըրուշտան 107-108 ղըրուշա օլա-
րադ քեաթիլէն սաթըլմիշ, վէ մա-
հալը սօյիթէտէն կէլէն մալ իւզէրինէ
մուամէլէ վուգու պուլմամըջ տըր:
Ֆիեաթընճա հիշ պիր թէպէտուլ-
լաթ կէօրիւլմէեթն ճարօնիա բիրին-
ճի իւզէրինէ տաթի Էճէմիլիեթլի
ախղուլթա վուգու պուլմամըջ տըր:

Պու հափթա զարփընտա պէհէր
սանտըղը 57-57 պուլուգ ղըրուշտան
300 սանտըգ Թուրնիլ ըրաթմալէթի
սաթըլըլը կիլի, կաղ բիեադամըղ-
տա տաթի ըվաճըլ մուամէլաթ
միւլաճէտէ իտիլմիշ տրի:

(Թիթարիթ օտաթը դաղիթաթը)

- Օ շալսա պու քէօյտէ՝ մի իգամէթ իտէր:
- Վաղթիլլէ իգամէթ իթմիշ տրի:
- Նէ՞ վաղթիլ:
- Չօղտան, եանի 1866 վէ 1867 սէնէլէրինտէ:
- Տէտիլիլիդ րէթ էսիլ պիր թարիլի տրի: Օլ վա-
գըթ պէն երիմի պիր եալընտա իտիմ, վէ պուրաթա
խըղմէթքեաթըլ իտիեթուրում: Պու կիւլէթի կիւն իսէ,
զէվճիմ, միւլալ վէ մաստալ Բաադալտան պուրաթընը
սաթըն ալմըջ օլտուղունտան, պուրաթըն սաճիպէսի
պէն իմ: Լաքին թարիլի նէ գատար էսիլ օլսա, գուլ-
վէյի հափըղաճ միւլաճէմիլ օլտուղու ճիւլթլէ, կէօր-
տիւկիմ ինսանըլը վէ վուգուաթը իսաթըլըլըլըմ:
Իմտի, արատըղընըլ շալսըն իսմինի սէօյլէթին:
— Արաաղըլմ քիմէս՝ կասթօն Տօպէրիլ տրի:
Եիւպէսիլթ թիլնէթ օլտուղու օգուեալաթըլըլըլա
թանըլմըջ օլան պու օթէլճի գատըն, մէգըլըլ իսմի
իլիթինճէ, էլլէրինի թալմանա տօղու գալտըրըլ,
Էիւքաթէ սէտա իլէ:
— Ա՛հ, սիւպհան Ալլա՛հ... պիլաթէ կասթօն...
քէնտիսիլ ռունթիթմադ մը... միւտտէթի հաեաթըլմ:
մամ... տիմէթ սիլ անըն հազըղնտա մալիմաթ ալ-
մաեա կէլտիլիդ, տէտի:
— Էվլէթ:
— Լաքին գիթը իթտիկինիլ թարիլտան պէրու Մ.
Կասթօն դայալ օլմուշ տուր... Պու թօհաֆ պիր հի-
թեաեթ տրի:
— Փաղաթ նա՛սըլ դայալ օլտու:
— Տուրուն սիլ զէ վաղըաթը մուլթասարէն հիթեաեթ
իտէթիմ:

- Պէօյլէ տիեթիլ, Թիլնէթ, Ժարիլին օթուրումը
օլտուղու գաճարթիտէ, մէրգուլուն եանընա օթուրում:
Ժարիլ - Հիթեաեթնիլթիլ ֆէվգէլաեթ մէմուշ օ-
լաճաղըլմ:
Թիլնէթ - Եօյլէ իսէ, տիլնէթին:
Մէզըլուրէ հիթեաեթնէ սալալաեպ, Կասթօն Տօպէ-
րիլին օ քէօյէ կէլտիլիլին, վէ եալընըլ Թիլնէթ իսմիլլէ
թանըլմըջ օլան կէչէն գատըն հազըղնտաթի մուհապ-
թիլթիլ վէ պիրլիթտէ եալաթըլաթընը պիրլիթտի, վէ
Կասթօնուն, Թիլնէթին վէ քիւլէթ, Բօլինին դայալ օլ-
տուգարընը սէօյլէթիլի սըրաթա, կէօղլէրի եալաթըլ:
Ժարիլ՝ պու հիթեաեթնիլ քէմալը տիթաթլէ տիլնէ-
տիլի սըրաթա, Էն Էճէմիլիեթսիլ վաղըաթը պիլլէ
ֆիթըրինտէ հըֆլ իթմէթտէ իտի: Նիհաեթիլ նաղլիեթ-
թիլին պիլթիլտիլիլտէ, Ժարիլ:
— Տիլմէթ օլ վաղըթտան պէրու, նէ՛ վալիտէսի, նէ՛
չօճուղու, վէ նէ՛ տէ Կասթօն Տօպէրիլ հազըղնտա պիր
սէօզ պիլլէ իլիթմէտիլիլ, տէտի:
— Նայր, իլիթմէտիլմ:
— Պունըլըն դայալ օլտուգարըլ զէման նէ՛ զաննտա
պուլունմուլթեթուրում:
— Իլէթ չօղ զաննիեաթտա պուլունմուլտու: Մ. Կաս-
թօն վէ Թիլնէթ պէլլէտիլէ միւլտիլի վէ բարա Էթէն-
տի հուզըրուլտա Էվլէմիլ օլմաթըլաթընտան, գը-
ղըն բէտէր վէ վալիտէսի քէնտիլէրինի աեթըլմըջ օլ-
տուգարըլ զաննտա զաճիպ օլունտու:
— Էօյլէ օլմասը րէթ իլիթիմալ տրի:
— Փաղաթ քէնտիլէրինի հէր քէն սէվտիլիլիլթլէ,
իթիլին եիլէ գալթուլալիլլէթլէթլի, վէ պիր Էճէպի
մէմլէթթիլէ կիթմիշ օլտուգարըլ, վէ պու սէպէպիլ

- հազըլաթընտա մալիմաթ ալընմամաթըլ մէմուլ օլու-
նուեթուրում: Հաղըթթիլ հալ չու տուր քի, իգամէթ
իթտիլթիլիլ մաճիլլ մալիմա տէյիլ իտի, չիւլէթի պու-
րաթա, քէնտիլլէրի իլին զաեթթ ուզադտան իւլ տէօրթ
մէթթուպ վիլուտ իթմիշ օլտուղու հալտէ, միւլլէթիլիլ
իեաթէթ մէճպուրիլթ կէօրիլտիլ: - Իլլէթ, միւլսիւ,
պիլտիլիլ մալիմաթ պուլունտան իպարթթ տրի: - Փա-
ղաթ սիլիլ, Մ. Կասթօն Տօպէրիլին նէ օլտուղունու
անլալաթա պիլեթիլ քէնտիլաթըլմըլ մը վար տըր:
— Էվլէթ, պիլեթիլ քէնտիլաթըլմըլ վար տըր:
— Օ մէնֆաթ Էալընըլ սիլլէ այլիմ մի տրի:
— Նայր, պէն, Էսիլ աճըպալաթտան Մ. Բօլ Կօսէնին
վէթիլիլիլմ:
Թիլնէթ պու իսմի իլիթինճէ, էլլէրինի թալման
գալտըրըլ, թէաճիլալլէ րէթը սէտա իթտի, վէ պա-
տէհու:
— Միւլսիւ Կօսէն մի... օ՛ քիւլէթ Բօլինին սաղ-
աթըլ տըր, տէտի:
— Սիլ քէնտիլիլին թանթեթրմուսուլուգ:
— Թանըլաթտա սէօզ միւլ քէնտիլիլ Բօլինին վէ
պիլաթէ չօճուղուն սաղաթըլ օլտու իսէ, պէն տէ սաղ-
աթէսի օլտուլմ: Էյ, միւլսիւ Կօսէն նա՛սըլ տըր:
— Բօլ Կօսէն վէֆաթ իթտի:
Թիլնէթ - (Պիր իլէհսիլիլա աղիլլէ) Եա՛ Բապալի,
իլլէթ պու պիլեթիլ պիր ֆէլաթէթ: Պէն իսէ, քէնտի-
տիլիլ տիլլիլաթուրում: Էյի պիր տէլիլալըլ իտի:
— Վիլթաթընտան Էվլէլ, ճիւղի պիր սէրվէթէ մա-
լիլ օլմուշ իտի:
— Սաղաթըլ օլտուղու չօճուղա պիր միթտար մէպ-
լաղ թէթը իթմիշ օլտուղունա Էմիլիլմ:

Հաճախ քիչիւք էշեա պիտա իոթիսն հէր գաթարոտա գապուլ օլունուր, — Հաճախ պիւեիւք էշեաեա կէլինճէ, պունյար անճագ Տէրիսա-
տէթ իլէ Մադրի-քէյ արասընտա քեային մէկգըլէր արասընտա ամաշիւա իտէն թրէնէր իլէ նագլ զէ իրալ օլունապիլէճէք տիր.
50 զէ 49 նիւմէրօլու գաթարլար Տէրիսատէթլէ Մադրի-քէյ արասընտա եալընը 1890 սէնէսի Օդոստաը Եփրէնճիլին 13 իւնճիւ կիւնիւնէ
չատար իլլէնէճէքլէր տիր,
ԻՄԱԼԱԹ ՄԻԻՏԻՐԻԵԹԻ